

Ислом Нури

Сулаймон Ҳамад ал-Авда
Ислом Нури таржимаси

Бисмиллаҳир роҳманир роҳийм

Алҳамду лиллаҳ вассолату вассаламу ала расулиллаҳ.

Bugungi suhbatimiz mavzusi otliqni egardan qulatadigan, «kishini qabrga kirgizgan, tuyani qo'zg'atgan tushuradigan» juda ko'z tegishi-suloqish haqiqatida.

Rasululloh solallohu alayhi va salom aytganlar: «Kuz tegishi haqiqat. Agar takdirdan biron narsa uzib ketsa edi, albatta ko'z tegishi ozar edi. Agar sizlardan yvinib berish talabi kilinsa, yuviningiz! »

Qur'oni Karimda ham Yoqub alayhissalom tilidan ko'z tegishiga ishora kelgan. U kishi o'quvchilarga biror ziyn-zahmat etkazishdan qo'rqib aytgan edi: **«Ey o'g'illarim, (Misrga) bir darvozadan kirganlar, bundan tashqari bo'sh-bo'shga darvozalardan kiringlar! Men sizlardan Ollohning biron hukmini qaytarib olmayman. Hukm yolg'iz Ollohning izmidadir. Men faqat U zotning Oziga tavakkul qilganman-suyanganman. Barcha tavakkul qiluvchilar Uning Ozigagina tavakkul kilsinlar-suyansinlar »** (Yusuf: 67).

Мўминлар ана шу тарзда сабабларни қиладилар, Аллоҳга таваккул қилиш эса энг ишончли паноҳгоҳ, содиқ эътиқод ўрни бўлиб қолаверади. Улар эҳтиёткорлик ва хушёрликни қўлдан бермайдилар, шу билан бирга қазо-қадарга иймон келтирадилар, яккаю ягона Зотнинг қудратига қаттиқ ишонадилар.

Қуръонда Аллоҳ таоло кофирларнинг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва

Ислом Нури

салламга ҳасад қилишлари ва у зотга кўз теккизишга ҳаракат қилишлари ҳақида хабар берган: **Албатта кофир бўлган кимсалар эслатма-Қуръонни эшитган вақтларида сизни кўзлари билан йиқитаёзурлар ва (Муҳаммад) шак-шубҳасиз мажнундир, дерлар»** (Қалам: 51).

Ибн Аббос, Мужоҳид ва бошқалар «кўзлари билан йиқитаёзурлар» оятини «сизга ҳасад қилиб кўз теккизадилар» деб тафсир қилганлар.

Ибн Касир: «Бу оят кўз тегиши ҳақ, Аллоҳ азза ва жалланинг изни билан унинг таъсири бор эканига далилдир. Шунингдек, бу ҳақда жуда кўп, бир неча йўллар билан ривоят қилинган ҳадислар ҳам мавжуд» дейди.

Ko'z tegishi insonlar tomonidan olib borilgan jinoyatlar tomonidan birgalikda topshirilgan. Ummu Salama roziyallohu anhaddan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salomning uyidagi joraysinining yuzida jinsiy tegish alomatini ko'rish: «Bunga ko'z tegibdi, o'qib yubormanglar» dedilar.

«Nabiy solallohu alayhi va salom insu-jinning ko'zlari tegishidan Ollohdan panoh tilab yurardilar, ikki« kul auvzu »suralari tushg'ach, ularni o'qib yurgan bug'doylar, boshga duolarni tark etdilar».

Rasululloh solallohu alayhi va salom qaror: «Ummatimning ko'pchiligi Olloxning qazo va qodiridan keyingi ko'z tegishi bilan bog'liq» debanlari »

Албатта, кўз тегиши ҳақ ва у Аллоҳнинг изни билан таъсир этади деб ишониш керак, бироқ шу билан бир қаторда кўз ҳақида жуда ғулув кетиш ҳам, унга умуман ишонқирамасдан қараш ҳам керак эмас. Уни

Ислом Нури

бутунлай инкор қилиш ўринли бўлмаганидек, ҳамма нарсани унга боғлаб юбориш ҳам ноўрин.

Yukorida keltirilgan dalillarga e'tibor qaratilib, Ibnul Qayim tomonidan olib borilgan ko'rsatmalarning sabablarini aytib berish mumkin: «Aqlli farosatdan ulushi o'z kishilardan bir tofasi bilan belgilab qo'yilgani kabi» va shunga o'xshash. Undaylar oz bilganidan qolmaydi, tabiatan befarosat hamda ruh va nafslarning sifatlari, fe'llari va ta'sirlarini bilishdan keyin eng yiroq bo'lishgan va noto'g'ri kimsalardir. Turli millat va din vakillarining aqllari ko'z tegishini inkor qilmaydilar, garchi uning sabablari va ta'sir etishi haqida haqiqatda ixtilof qilsa-da, uni umuman yumshoq narxda demaydilar ».

Аmmo кўз тегиши ҳақида чуқур кетувчиларга келсак, уларни ваҳму гумонлар қувлаб юради, беқарорлик ўраб олади, иймон-ишончлари заиф, таваккул мезонлари бузилган бўлади. Улар оддий нарсаларни катталаштириб, ҳар бир муваффақиятсизликни, гарчи кўз тегмаган бўлса ҳам, кўз тегишга нисбатлайдилар. Кўпинча шайтон уларни ўзларига касал қилиб кўрсатади ва ишларидан қолдиради, аслида уларда ҳеч қандай касаллик бўлмайди. Зотан, ўз ожизлиги ва ялқовлигини тан олиб, бировларнинг маломатини кўтаришдан кўра уни бошқа бир нарсага боғлаб кўрсатиш энгилроқ.

Кўз тегишини бутунлай инкор қиладиганлар ва унга қаттиқ берилиб кетганлар ўртасида ўртача ўрин тутган бир тоифа инсонлар ҳам бор. Улар кўз тегишига ишонадилар, унинг таъсирларини ақлан ва нақлан тасдиқлайдилар, ғулув кетиб, ҳамма нарсани унга нисбатлаб ҳам юбормайдилар. Кўз тегишидан олдин ундан эҳтиёт бўладилар, кўз теккан бўлса, шаръан рухсат берилган иложларни қиладилар.

Ислом Нури

Юқорида айтганларимиз кўз теккан кишиларга нисбатан айтилган гаплар эди. Энди суқланувчиларга (кўзли одамларга) айтамикки: Аллохдан кўрқинг, мусулмон биродарларингизнинг бирортасига зиён-заҳмат етказманг, ҳасадчи бўлиб қолишдан эҳтиёт бўлинг. Чунки ҳасадгўйлик суқланишга олиб ўтувчи дарчадир. Ҳар бир суқланувчи ҳасадчи бўлади, бироқ ҳар бир ҳасадчи суқланувчи бўлмайди. Суқланиш ҳасадгўйликдан кўра умумийроқ. Аллоҳ таолонинг сўзида суқланувчининг кўзидан паноҳ тилаш ўрнида ҳасад лафзи келганидек: «ва ҳасад қилаётган ҳасадгўйнинг ёмонлигидан паноҳ беришини сўраб илтижо қилурман».

Suқlanuvchi kop holatlarda o'zlarini boshqarish kilolmaydi va ko'z tegishi undan bexiyor topshirilgan buladi. Goxlar sulanaatgan odam ozi yaxshi odam buladi, koppa qildirilgan vaziyatda uzining yashashlariga ham suқlanib, otasi yoki bolasiga ham musibat etkazib kuchadi. Shuning uchun umuman musulmon odam va xususan k'zi tegagidan odam (bu kop vaziyatda bilinadi, shu bilan birga odam o'zlari ham odamlarni bilishadi va: falonchining ko'zi bor deb kutishadi) o'zini ajablantiradigan narsani ko'rgan payitda Ollohni eslash bilan bilaman va muborakbod qilay deb bilaman. Bu Muxammad mustafo solallohu alayhi va sallaming bizga buyurgan vasiyatlaridir, u zot aytadilar: «Agar sizlardan biron odam o'zingizni yoki molida yoki birodarada o'zingizni ajablantirgan biron narsani ko'rsa, unga sahifa tilab duo qilsin, chunki siz o'zingizni tegishi kerak».

Мўмин инсонлар зикрни қўймайдилар, улар бошқаларга зарар беришга рози бўлмайдилар. Улар билан доим дуо, табрик, шукр ёнма-ён бўлади: **«Сен боғингга кирган пайтингда: «Аллоҳ хоҳлаган нарсагина (бўлур), бор куч-қувват ёлғиз Аллоҳ биландир», десанг эди! (Каҳф: 39).**

Ислом Нури

Oriflar shu kabi deydilar: Musulmon odam o'ziga qayta tiklanishni boshlashi kerak, qodir bo'lganligi haqida o'zidan xabar berish kerak edi. Agar ko'z tegishi xasadchi ikki suloqlanchi tomonidan xazil kilingan yak kiz tekkan kishi tomoniga otilgan o'q desak, u go'd tegadi, goho xato ketadi. Agar ochik va ximoyalangan odamga to'g'ri kelsa, albatta tugallanib qoladi. Agar imtiyoz beruvchi va yaxshi ximoyalangan odamga to'g'ri kelsa, harakatni buzmaydi.

Агар сиз «Кўз тегишидан қандай сақланаман, ҳимояланишим мумкин бўлган энг катта қалқон қайси?» деб сўрасангиз, айтаманки: шаръий вирд-зикрлар, дуолар билан ҳимояланинг, Аллоҳ таоло инсонни улар туфайли сақлайдиган энг буюк нарсалар шулардир. Аллоҳнинг олий исми билан ҳеч нарса зарар етказолмайди. «Қул аъувзу бироббил фалақ» ва «Қул аъувзу бироббин-нас» – ҳеч ким бу иккисидан кўра кучлироқ нарса билан паноҳлана олмайди. «Оятул курсий»ни, Бақара сурасидан охирги икки оятни ўқиган мўмин бандаларини ҳам Аллоҳ сақлайди. Булардан бошқа шаръий зикрлар жамланган китобларда олимлар қулай қилиб ёзиб қўйган эрталабки ва кечки дуо ва вирдлар мавжуд.

Ибнул Қаййим айтади: «Ма ша'-аллоҳу, ла қуввата илла биллаҳ» маъноси: «Аллоҳ хоҳлаган нарсагина (бўлур), бор куч-қувват ёлғиз Аллоҳ биландир» дейиш кўз тегишдан сақлайдиган нарсалар жумласидан.

Ҳишом ибн Урва отасидан ривоят қилиб айтади: Агар у ёқимли бирон нарсани кўрса ёки боғларидан бирортасига кирса «Ма ша'-аллоҳ, ва ла қуввата илла биллаҳ» дер эди.

Imom Muslim «Sahih» va Jibriyal alayhissalomning Nabiy solallohu alayhi

Ислом Нури

va salomga qilingan rukyalarini keltirgan: «Alloxning nomi bilan sizga ozor beradigani har qanday narsadan nafratlanadigan yomligligidan yoki xasadguyingni o'zingni yodda tuting kilaman ».

Rasululloh sollallohu alayhi va salom rukya kilishga ruhsat berganlar. Asmo bint Umays roziyallohu anhoga aytilar: «Nima buldiki, jiyanlarimning jismlarini o'zingni ko'rayapman, ulaga mehnat qilish kerakmi?» Asmo aytdilar: «Yo'q, lekin ulinga ko'z tegyapti». Rasululloh solallohu alayhi va salom dedilar: «Ularga rukya qiling», men bazi rukyada o'qiydiganlarni katta zotga aytganman, (shular bilan) «rukya qiling» dedilar.

Ko'z tegib qolishdan saqlanishga qarshi bo'lganlardan biri – yoqimli biron narsani ko'rganda yoki eshitganda «Allohumma ba'rik alayhi» (Parvardigoro, ozingga bargotil qil) deb duo qildir. Chunki, odamning o'zi istamagan vaziyatda suxlib kuylashi mumkin. Abu Umoma ibn Sahar ibn Hanif aytadi: Otam Xoror vodiysida yuvinayotib ustki kiyimini ochdi, Omir ibn Rabiya unga qarab turib edi. Otam oppoq badanli, chiroyli odam edi. Omir: «Bugundek kunni va kelinlarga xos bunaqa badanni ko'rmaganman» dedi. Shaxl va boshqa joyning o'zida kasal bulib qoldi va kasalligi kuchayib ketdi. Rasululloh solallohu alayhi va salamga kasalligi haqida xabar berildi va o'zlarini olib ketishdi. Rasululloh solallohu alayhi va salam: «Biorastidan gumaninglar bormi?» deb so'radilar. «Omir ibn Rabia» deyishdi. Rasululloh solallohu alayhi va salom uni chaqirtiradilar va ochchiqlib unga: «Nega birovingiz o'z birodarini o'ldiradi?! Barakot so'rab duo qilsang bulmasmidi?! Endi u uchun yvinib ber »dedilar. Omir yuz-qullarini, bilaklarini, bizzolini, tiklanishlarini va sonlarini bir idishga yevdi, o'sha suvni Saharning orqasidan kuyilgandi, Sahar shu zaxotiytik tuzaldi

Agar barakot so'rab duo qilinish Olloxning izni bilan ko'z tegishidan

Ислом Нури

saqlanishga sabab bo'lgan sabablar, suqlanuvchining yvinib, tashorat bo'lishi va shu suvni ko'z tekkan kishining ustidan kuyish ham Ollohning izni bilan shifolash. Buniy Sahar ibn Hanif va Omir ibn Rabiya roziyallohu anhumolarning qismlaridan bilib oldik, bu qism Rasululloh solallohu alayhi va salomning yurida o'tgan «agar siz hayotni ta'minlashingiz kerak bo'lsa, yulib beringlar» nomlangan so'zlar.

Шунинг учун мусулмон киши, агар кўз текканлардан биронтаси уни айбдор деб билса ёки ўзини мусулмонлардан биронтасига кўзим теккан деб ўйласа, ювиниб беришдан бош тортмаслиги лозим. Агар кўзи теккан одам аниқ бўлмаса, руқя қилишдан бошқа илож йўқ.

Аллоҳнинг изни билан кўздан сақланишнинг яна бир йўли борки, аксарият инсонлар бундан ғофил қоладилар. Яъни, у кўзга яқин бўлган гўзал нарсаларни бировлар кўзидан яширишдир.

Бағавий «Шарҳус-сунна»да келтиради: Усмон розияллоҳу анҳу ёқимтой бир гўдакни кўрдилар ва: «Бу болага кўз тегмаслиги учун иягидаги чуқурчасини қорага бўяб қўйинглар» дедилар.

Кўз ҳақида гап борар экан, яна иккита муҳим иш ҳақида ҳам гапириб ўтиш фойдадан холи бўлмас:

1) qurilish narsa har ikki kimdan shumlib, yomon gumon kilavermaslik, Ollohga nisbatan yaxshi gumonda bo'lish va Ollohga tavakkulni kuchaytirish, yaxshilikka tayyorlash kerak. Darhaqiqat, Rasululloh solallohu alayhi va salamga yaxshilikka qarshi chiqish va yomon gumon qilishdan qaytarar edilar. Aytgan edilarki: «Shumlanish (yomonlikka yuish) shirki, shumlangish shirki, shumlanish shirki, bizlardan har bir birida bu narsa bor, faqot Ollohga tavakkul qili shu ketkazadi».

Ислом Нури

2) Одамзот бошига тушаётган ғам-қайғу ва мусибатларда гуноҳ ва маъсиятларнинг ҳам таъсири борлигини унутмаслик керак. Кўпчилик одамлар касал бўлиб қолса ёки бiron мусибат келса, бунда ўзини айбламасдан ёки ўзининг аҳволларини ва Рабби билан бўлган алоқасини текширмасдан туриб, бевосита кўз тегишга тўнкайди. Тўғри, кўз тегиши ҳақ, унинг баёни ўтди, Қуръон ва Суннат ҳужжатларига ишонадиган муслим ва кўз тегиш таъсирини аниқ кўриб турган оқил унга эътироз билдирмайди. Лекин унутмаслигимиз керакки, бошга тушаётган мусибатларда гуноҳларнинг ҳам таъсири бор. Аллоҳ таборака ва таоло айтади: «(Эй инсонлар), **сизларга не бир мусибат етса, бас ўз қўлларингиз қилган нарса — гуноҳ сабабли** (етур). **Яна У кўп** (гуноҳларнинг жазосини бермасдан) **афв қилиб юборур**» (Шўро: 30).

Хасан al-Basriy tahlikalloh аytadi: «Bu oyat tushgach, Nabiy solallohu alayhi va salom aytiladi:« Xoh tomirning (asab) titashi, xoh biron chvp bilan silinish, xoh tosh tegishi bulsin, faqat gunoh sabab qilgan, Allox afv qilganingda ko`p ».

Ikroma аytadi: «Banda etadigan biror qayg'u-g'am bulsin yoki kattaroq narsa bulsin, faqat biron gunohi sababligina etadi, Olloh taolo shu sabab bilan uning gunohini kechiradi yoki usiz etishi mumkin bulgan bir darajaga etkazadi».

Аллоҳ таоло айтади: «**кимки ёмон амал қилса, жазосини олур**» (Нисо: 123).

Imom Muslim Abu Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat qildi: «Bu oyat tushgan vaqtdagi musulmonlar g'oyat qat'iyat qiladilar. Shunda Rasululloh solallohu alayhi va sallam: «(Imkon qodir tug'rilikka)

Ислом Нури

yaqinlashinganlar va tug'ilganlaringiz, insonga beriladigan har bir musibatda kafforat bor, chunki uni qayg'uga solingan gam uchun ham bir xil sanchiladigan bitta qurish uchun ham», dedilar ».

Ibn Abdulbar intimahulloh aytadi: «Musibatlar, g'am-alamlar, kasalik va dardlar gunohlarga kafforat qilishdi. Bunga ijmo'-ittifoq qilingan ».

Oллоҳ таоло bandalariga imtihon kilib beradigan bunday musibatlarda ish gunohlarga kafforat bulish chegarasida tuxab qolmaydi. Balki unda xasanotlarning ortiqcha bo'lishi va darajalarning ko'chib o'tishi ham bor. Ummul mo'miniy Oisha roziyallohu anxo aytadilar: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytganlar: «Mo'min kishining bir tomiri tortishish ham Oллоҳ таоло va u jinoyatchilarni ishdan chiqargan, xasanotlarni bitirdi va darajasini ko'chirdi».

Шундай экан, Аллоҳ сизларга бераётган мусибат ва дард-аламлардан савобланиб қолинг! Парвардигорингизга истиғфор айтинг, У зотга шукр қилинг! Гарчи кўз тегиши ҳақ бўлса ҳам ҳамма нарсани унга боғлайверманг!

Танбех-1: Биз юқорида кўздан сақланишга сабаб бўладиган баъзи ишларни санаб ўтдик. Ҳалқимиз кўздан сақланиш учун булардан бошқа кўзмунчоқ, тумор, тақа, кўзтикон каби нарсалардан ҳам фойдаланадилар. Бу нарсалар қай даражада кўздан сақлайдию ва қай даражада шариатга мувофиқ, шу ҳақда бироз тўхталиб ўтишни лозим топдик.

Шариат Аллоҳ томонидан пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва салламга юборилди. Шариат соҳиби Аллоҳ азза ва жалла ҳамма нарсаларнинг хосиятини, нимага қодир, нимадан ожиз эканини яхши

Ислом Нури

билади, чунки у Яратувчи. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг кўздан сақланиш учун нималарни тавсия этганларини айтиб ўтдик. Улар ичида на кўзмунчоқ ва на тақа зикр қилинди. Демак, ана шу нарсалар кўздан сақлаганда албатта буни расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам яширмасдан бизга айтган бўлардилар. Бироқ ул зот соллаллоҳу алайҳи ва саллам бизга у каби нарсалар ҳақида бошқачароқ маълумотлар берганлар. «Кимки тумор тақса ширк келтирибди» «Кимки тумор тақса, унга (туморга) ташлаб қўйилади» деб марҳамат қилганлар. Яхшиси келгусида бу ҳақда алоҳида бир дарс қиламиз ин ша Аллоҳ.

Танбеҳ-2: Ҳалқимизда дам солиш, кинна солиш деган иборалар ишлатилади. Бу иборалар биз юқорида айтган руқя маъносидадир. Агар кинначи тушунарли қилиб юқорида зикри ўтган сура ва оятларни ўқиса («Қул аъувзу бироббил фалақ» ва «Қул аъувзу бироббин-нас» «Оятул курсий»ни, Бақара сурасидан охирги икки оятни ўқиган мўмин бандаларини ҳам Аллоҳ сақлайди.) унга дам солдирса бўлади. Аммо у баъзи сураларни ва тушунарсиз бошқа нарсаларни ҳам ўқиса ҳамда қўлида ҳар ҳил нарсаларни ушлаб улар билан касални силаб дам солса, у каби кинначиларга дам солдириш мумкин эмас. Улар аксар ҳолатларда жинлардан мадад сўраб ширк келтирадилар. Энг яхшиси ҳар бир одам ўзи ўзига ва фарзандларига дам солишидир. Чунки ота-онанинг фарзандига қилган дуоси ижобат бўладиган дуолардан. Дам солаётганда ҳар бир сурани ўқиб бўлганда «суф» деганга ўхшатиб дам урилади, бу дам уришда ҳаво билан бироз оғиз суви (тупук) қўшилиб чиқса яхши бўлади. (Танбеҳлар ИНТ ники)

Barchamizni Olloh musibat va kasaliklardan asrasin, fojirlarning hiylalaridan va xasadgo'ylarning xazadlaridan ozi ofiyat bersin. Omik.